

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Wyniki Konferencji w sprawie przyszłości Europy i działania następce

(2022/C 375/02)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając:

- swoje rezolucje dotyczące Konferencji w sprawie przyszłości Europy z 12 lutego 2020 r. ⁽¹⁾ i 7 maja 2021 r. ⁽²⁾, a także w sprawie wkładu władz lokalnych i regionalnych w Konferencję w sprawie przyszłości Europy z 27 stycznia 2022 r. ⁽³⁾,
- manifest z Marsylii przywódców lokalnych i regionalnych: „Europa zaczyna się w regionach, miastach i wsiach” z 4 marca 2022 r. ⁽⁴⁾,
- sprawozdanie dotyczące ostatecznych wyników Konferencji w sprawie przyszłości Europy z 9 maja 2022 r. ⁽⁵⁾,
- rezolucję Parlamentu Europejskiego z 4 maja 2022 r. w sprawie działań następnych w związku z konkluzjami Konferencji w sprawie przyszłości Europy ⁽⁶⁾,
- sprawozdanie grupy wysokiego szczebla KR-u ds. demokracji europejskiej ⁽⁷⁾,
- rezolucję Parlamentu Europejskiego z 9 czerwca 2022 r. w sprawie apelu o zwołanie konwentu w celu zmiany traktatów ⁽⁸⁾,
- komunikat Komisji Europejskiej „Konferencja w sprawie przyszłości Europy” z dnia 17 czerwca 2022 r. ⁽⁹⁾,

1. Z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Konferencji w sprawie przyszłości Europy zatwierdzone na sesji plenarnej Konferencji 30 kwietnia 2022 r. i przedstawione prezydencji Rady oraz przewodniczącym Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej 9 maja 2022 r., uznając jednocześnie wyzwania, jakimi są skuteczne działania informacyjne i rzeczywiste podejście oddolne.

2. Zdecydowanie popiera apel obywateli o bardziej demokratyczną, przejrzystą, sprawiedliwą i zrównoważoną UE i uważa, że wymaga to szybkich i skutecznych działań następnych przekładających cele i propozycje Konferencji na inicjatywy polityczne i konkretne działania, w tym poprzez aktywniejszą współpracę międzyinstytucjonalną.

3. Podkreśla, że wiele propozycji przedstawionych w sprawozdaniu końcowym Konferencji w sprawie przyszłości Europy odnosi się do aktywnego zaangażowania regionów i władz lokalnych, zarówno w opracowywanie, jak i realizację inicjatyw, które mogą zbliżyć UE do obywateli.

4. Uważa, że ambitna reforma funkcjonowania UE w celu sprostania przyszłym wyzwaniom i zapewnienia większej przejrzystości i rozliczalności w procesie decyzyjnym UE, przy należyтым wzmocnieniu pozycji obywateli oraz władz lokalnych i regionalnych, wymaga zmiany Traktatu. W związku z tym z zadowoleniem przyjmuje apel Parlamentu Europejskiego o powołanie konwentu poprzez uruchomienie procedury przeglądu Traktatów (art. 48 TUE).

5. Uważa, że w przyszły konwent powinni być w pełni zaangażowani członkowie Europejskiego Komitetu Regionów. Reprezentują oni ponad milion demokratycznie wybranych polityków na szczeblu regionalnym i lokalnym w Europie, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w składzie konwentu. Co więcej, niektórzy z tych polityków reprezentują regiony posiadające uprawnienia ustawodawcze.

⁽¹⁾ COR-2020-00192-00-00-RES-TRA.

⁽²⁾ COR-2021-01674-00-00-RES-TRA.

⁽³⁾ COR-2021-06503-00-00-RES-TRA.

⁽⁴⁾ Manifest z Marsylii przywódców lokalnych i regionalnych: „Europa zaczyna się w regionach, miastach i wsiach”.

⁽⁵⁾ 20220509RES29121.pdf (europa.eu)

⁽⁶⁾ 2022/2648(RSP).

⁽⁷⁾ <https://cor.europa.eu/en/engage/brochures/Documents/Report%20of%20the%20High%20Level%20Group%20on%20European%20Democracy/COR-2022-00360-00-02-RI-TRA-PL-N.pdf>

⁽⁸⁾ 2022/2705(RSP).

⁽⁹⁾ COM(2022) 404 final.

6. Wyraża jednak ubolewanie, że wiele pomysłów zgłoszonych na wielojęzycznej platformie cyfrowej, takich jak te związane z oficjalnym statusem języków lub odpowiedzią na aspiracje podmiotów szczebla niższego niż krajowy, nie zostało uwzględnionych w sprawozdaniu końcowym, choć uzyskało bardzo znaczącą liczbę głosów poparcia.

Demokracja europejska

7. **(40)** ⁽¹⁰⁾ Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Konferencja w sprawie przyszłości Europy uznała wielopoziomowy charakter europejskiej demokracji przedstawicielskiej i zaproponowała reformę KR-u poprzez przyznanie mu wzmocnionej roli w strukturze instytucjonalnej, jeżeli chodzi o kwestie mające wpływ terytorialny. KR uważa, że reforma ta powinna doprowadzić do rozszerzenia zakresu obszarów polityki o znaczeniu terytorialnym, w odniesieniu do których konsultacja z nim staje się obowiązkowa. Oznacza to zmianę art. 43 (WPR i rybołówstwo), 79 (migracja) i 114 TFUE (klauzula ogólna jednolitego rynku), a także przegląd art. 13 TUE oraz art. 294, 300 i 307 TFUE.

8. Uważa, że w obszarach obowiązkowych konsultacji Parlament Europejski, Komisja Europejska i Rada UE powinny przedstawić uzasadnione powody nieuwzględnienia opinii Komitetu. KR powinien mieć również dostęp do rozmów trójstronnych w ramach procedury współdecyzji, w oparciu o przegląd porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa.

9. **(39.3)** Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Konferencji, w którym proponuje się zmianę nazw instytucji UE w celu sprecyzowania ich funkcji i roli w unijnym procesie decyzyjnym dla obywateli. W tym celu proponuje zmianę własnej nazwy dla lepszego odzwierciedlenia odpowiedzialności politycznej i prawnej swoich członków, a także swojej roli jako europejskiego zgromadzenia regionów i gmin.

10. Wzywa do zwiększenia synergii międzyinstytucjonalnej i zaangażowania KR-u w prace Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej (np. komitetów, komisji i grup roboczych) ze względu na jego zdolność do zapewnienia odpowiedniej wiedzy i lepszego zrozumienia funkcjonowania UE w terenie.

11. **(40, 40.2, 40.4)** Z radością przyjmuje uznanie, że aktywna pomocniczość i wielopoziomowe sprawowanie rządów są kluczowymi zasadami i podstawowymi cechami funkcjonowania UE i demokratycznej rozliczalności, apel o systematyczne stosowanie definicji pomocniczości wspólnie uzgodnionej przez wszystkie instytucje UE w celu sprecyzowania poziomu – europejskiego, krajowego, regionalnego lub lokalnego – na którym należy podejmować decyzje, a także proponowane rozszerzenie mechanizmu ostrzegania o naruszeniu zasady pomocniczości na wszystkie parlamenty regionalne w UE posiadające uprawnienia ustawodawcze. Zgadza się z postulatem, by parlamenty krajowe i regionalne o uprawnieniach ustawodawczych mogły w przyszłości proponować inicjatywy ustawodawcze na szczeblu europejskim. Propozycje te powinny pomóc w wyjaśnieniu, że pomocniczość nie polega na uniemożliwieniu podejmowania działań na szczeblu europejskim, lecz na określeniu, który szczebel sprawowania rządów powinien odgrywać wiodącą rolę, czy to poprzez formalne wyłączne uprawnienia, czy też poprzez formalne kompetencje dzielone, podczas gdy inne szczeble powinny wspierać cele polityczne.

12. Uważa ponadto, że wyżej wymienione propozycje dotyczące pomocniczości powinny prowadzić do przeglądu art. 5 ust. 3 TUE, Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej oraz Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Taki przegląd powinien obejmować przyznanie zasadzie proporcjonalności takiej samej wagi, co zasadzie pomocniczości, natomiast KR powinien odgrywać rolę w fazie ex ante monitorowania stosowania zasady pomocniczości, jak określono powyżej. Zasady pomocniczości i proporcjonalności powinny być stosowane w ramach sprawowania rządów w UE częściej i lepiej. W międzyczasie należy dostosować porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie lepszego stanowienia prawa w UE, aby zwiększyć już teraz rolę KR-u w obecnych ramach instytucjonalnych i pomóc w określeniu, który szczebel sprawowania rządów powinien odgrywać wiodącą rolę, uwzględniając oceny oddziaływania terytorialnego KR-u, jego prace w zakresie wpływu polityki na rozwój obszarów wiejskich oraz jego wzmocniony system zarządzania w zakresie lepszego stanowienia prawa i aktywnej pomocniczości.

13. **(36)** Popiera propozycje Konferencji w sprawie przyszłości Europy mające na celu uzupełnienie demokracji przedstawicielskiej poprzez zwiększenie udziału obywateli w demokracji europejskiej na wszystkich poziomach. Należy do tego doprowadzić dzięki instytucjonalizacji nowych form uczestnictwa obywateli na szczeblu Unii Europejskiej w drodze dialogów obywatelskich z losowo wybranymi obywatelami na konkretne tematy. Ponawia swój apel o ustanowienie stałego, ukierunkowanego na konkretny obszar mechanizmu dialogu z obywatelami, wspieranego przez władze lokalne i regionalne, który zapewniłby dwukierunkową komunikację między obywatelami a instytucjami UE, co doprowadziłoby do lepszego zrozumienia lokalnego i regionalnego wpływu polityki unijnej w całej UE. Zwraca uwagę, że mechanizm ten

⁽¹⁰⁾ Liczby zaznaczone pogrubioną czcionką i w nawiasach na początku poszczególnych punktów odpowiadają propozycjom i środkom przyjętym na sesji plenarnej Konferencji w sprawie przyszłości Europy i zawartym w sprawozdaniu z ostatecznego wyniku Konferencji w sprawie przyszłości Europy z 9 maja 2022 r.

musi obejmować obywateli z wszystkich grup wiekowych i środowisk oraz o różnym pochodzeniu. Podkreśla, że w regionach przygranicznych konieczne jest transgraniczne ukierunkowanie dialogu, aby można było stworzyć rzeczywistą europejską wartość dodaną. Uważa, że usprawnienie istniejących mechanizmów uczestnictwa obywateli wymaga zmiany art. 11 TUE, a także art. 24 i 227 TFUE.

14. Zobowiązuje się do dalszego organizowania lokalnych dialogów z obywatelami i ustrukturyzowanych inicjatyw demokracji uczestniczącej, które mogłyby wносить wkład w stały mechanizm.

15. **(37)** Z zadowoleniem przyjmuje pomysł, aby bardziej aktywnie informować o strategiach i polityce UE nie tylko przy okazji wyborów europejskich, ale również w kontekście wyborów krajowych, regionalnych i lokalnych.

16. **(36.6)** Z zadowoleniem przyjmuje propozycję Konferencji w sprawie utworzenia systemu lokalnych radnych UE jako sposobu na zmniejszenie dystansu między instytucjami UE a obywatelami i zobowiązuje się do realizacji tej propozycji we współpracy z Komisją Europejską za pośrednictwem własnej szybko rozwijającej się europejskiej sieci radnych regionalnych i lokalnych ⁽¹¹⁾. ⁽¹²⁾ oraz projektu „Budowanie Europy z radnymi lokalnymi”

17. Z niecierpliwością oczekuje ewentualnego wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego „pomoc[y] w budowaniu zdolności wśród podmiotów krajowych, regionalnych i lokalnych w celu uruchomienia nowej generacji zdecentralizowanych dialogów obywatelskich opartych na podejściu deliberatywnym” ⁽¹³⁾.

18. **(39)** Z aprobatą przyjmuje propozycję Konferencji w sprawie przyszłości Europy dotyczącą usprawnienia procesu decyzyjnego UE w celu zapewnienia zdolności UE do działania, zwłaszcza z myślą o rozszerzeniu zakresu podejmowania decyzji większością kwalifikowaną.

19. **(39.2)** Popiera propozycje Konferencji w sprawie przyszłości Europy dotyczące większego zaangażowania parlamentów narodowych w procedurę ustawodawczą. Apeluje o uwzględnienie potrzeb innych izb w tym kontekście.

Wartości i prawa, praworządność, bezpieczeństwo

20. **(25.1, 25.3)** Z zadowoleniem przyjmuje wezwanie do zapewnienia, by wartości i zasady zapisane w Traktatach UE i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej były w pełni przestrzegane we wszystkich państwach członkowskich oraz by były niepodlegającymi negocjacom, nieodwracalnymi i sine qua non warunkami członkostwa w UE i przystąpienia do UE. Biorąc pod uwagę, że ponad 80 000 samorządów lokalnych i regionalnych w UE stanowi podstawowy poziom legitymacji demokratycznej, wzywa do stałego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w propagowanie wartości zapisanych w Karcie i monitorowanie przestrzegania wynikających z niej zasad. W związku z tym uważa, że jego udział w dialogu międzyinstytucjonalnym na temat Karty oraz w procesie monitorowania praworządności ma zasadnicze znaczenie.

21. **(25.4)** Popiera skuteczne stosowanie rozporządzenia w sprawie warunkowości i ocenę w tym zakresie, uznając, że naruszenie zasady praworządności musi skutkować zawieszeniem płatności lub korektami finansowymi. Komitet ponownie wyraża przekonanie, że „w przypadku takich środków beneficjenci funduszy UE, w tym władze lokalne i regionalne, nieodpowiedzialni za naruszenia praworządności, powinni nadal otrzymywać wsparcie finansowe od danego państwa członkowskiego” ⁽¹⁴⁾. Z zadowoleniem przyjmuje również apel o ocenę innych instrumentów w zakresie praworządności i rozważenie możliwości prawnych karania naruszeń zasady praworządności.

22. **(29.2, 29.4, 29.5)** Pochwala apel o zwiększenie i ułatwianie inwestycji publicznych w kształcenie, opiekę zdrowotną, opiekę nad dziećmi i osobami starszymi, równowagę między życiem zawodowym a prywatnym i inne obszary o kluczowym znaczeniu dla dalszego wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych i towarzyszącego mu planu działania – to zaś pozwoli zademonstrować obywatelom społeczny wymiar Unii Europejskiej i jej działania na rzecz poprawy jakości ich życia. Podkreśla, jak ważne jest, aby zagwarantować Unii równości, w której nie ma miejsca dla dyskryminacji, stosując narzędzia prawne, strategie polityczne, ogólnounijne kryteria i inne odpowiednie instrumenty.

⁽¹¹⁾ https://building-europe-with-local-councillors.europa.eu/index_pl

⁽¹²⁾ <https://cor.europa.eu/pl/engage/Pages/Network-of-Regional-and-Local-EU-Councillors.aspx>

⁽¹³⁾ COM(2022) 404 final.

⁽¹⁴⁾ Rezolucja „Wkład władz lokalnych i regionalnych w Konferencję w sprawie przyszłości Europy” (COR-2021-06503).

Zmiana klimatu, energia i środowisko

23. **(3.1, 2.3)** Podkreśla fakt uznania roli władz lokalnych i regionalnych w sprawiedliwej i inkluzywnej transformacji ekologicznej.

24. Podziela ambicję przyspieszenia tej transformacji. Z zadowoleniem przyjmuje dążenie do zapewnienia bardziej ekologicznych miast poprzez miejskie planowanie przestrzenne i budownictwo, wykorzystanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu propagowania różnorodności biologicznej oraz strategię na rzecz wyeliminowania ubóstwa energetycznego i związanego z mobilnością. W tym kontekście podkreśla znaczenie zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w inicjatywę nowego europejskiego Bauhausu.

25. **(3, 4.1, 4.4, 31.2)** Podkreśla potrzebę szczególnego uwzględnienia, w ramach sprawiedliwej transformacji ekologicznej i cyfrowej, regionów peryferyjnych i wyspiarskich, w tym wszystkich archipelagów i regionów najbardziej oddalonych. Należy zwłaszcza zapewnić dobrą jakość sieci połączeń tych obszarów i możliwość korzystania z infrastruktury publicznej na równi z pozostałymi terytoriami Unii.

26. **(3)** Popiera cel Konferencji w sprawie przyszłości Europy, jakim jest zwiększenie europejskiego bezpieczeństwa energetycznego i osiągnięcie niezależności energetycznej UE – bez pozostawiania żadnego regionu w tyle – a także zapewnienie obywatelom wystarczającej, przystępnej cenowo i zrównoważonej energii. Wzywa w tym kontekście do umożliwienia bezpośredniego dostępu do funduszy UE władzom lokalnym i regionalnym wdrażającym projekty Zielonego Ładu, ze zwróceniem szczególnej uwagi na regiony, których systemy energetyczne są odizolowane.

27. Jest przekonany, że aby podjąć działania następcze w związku z propozycjami Konferencji w sprawie przyszłości Europy, należy nawiązać bardziej znaczącą współpracę międzyinstytucjonalną za pośrednictwem m.in. grupy roboczej KR-u „Zielony Ład w terenie”, kampanii komunikacyjnej KR-u na temat Europejskiego Zielonego Ładu oraz wielopoziomowego dialogu na temat energii i klimatu. Uważa, że należy wzmocnić obecną współpracę KR-u z zainteresowanymi stronami takimi jak Porozumienie Burmistrzów UE (w ramach kampanii na rzecz oszczędzania energii przez miasta) oraz z innymi instytucjami UE (takimi jak prowadzona przez Komisję Europejską platforma zainteresowanych stron na rzecz eliminacji zanieczyszczeń).

28. Zobowiązuje się do dalszego promowania roli władz lokalnych i regionalnych w polityce przeciwdziałania zmianie klimatu i na rzecz różnorodności biologicznej poprzez działania w zakresie dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy oraz w ramach UNFCCC. Uważa, że różne ramy ONZ dotyczące klimatu, środowiska i celów zrównoważonego rozwoju powinny być jak najbardziej spójne i wzajemnie powiązane, aby promować systematyczne wdrażanie i unikać dublowania w zakresie planowania. KR zwraca się do Komisji Europejskiej o poparcie zasady wielopoziomowego sprawowania rządów i propagowanie podejścia oddolnego przy określaniu globalnego celu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

29. **(3.8)** Z zadowoleniem przyjmuje apel o sprawiedliwą transformację w celu ochrony pracowników i miejsc pracy, co wymaga silnego komponentu terytorialnego we wszystkich wymiarach transformacji, aby zapewnić podejście ukierunkowane na konkretny obszar zgodnie ze szczególnymi potrzebami różnych społeczności. W tym kontekście wzywa do stworzenia europejskiego mechanizmu wspierającego sprawiedliwą, czystą i pomyślną transformację europejskich regionów związanych z przemysłem motoryzacyjnym i branżą części motoryzacyjnych poprzez ustanowienie podejścia opartego na wielopoziomowym sprawowaniu rządów i partnerstwie na rzecz odpowiedniego i skutecznego planowania polityki i działań budżetowych.

Zdrowie

30. **(10.2, 10.3)** Z zadowoleniem przyjmuje apel o rozszerzenie kompetencji UE w dziedzinie zdrowia i wzywa do zmiany art. 4 TFUE w celu włączenia zdrowia i opieki zdrowotnej do kompetencji dzielonych między UE i państwa członkowskie. Jak podkreślono w propozycjach Konferencji w sprawie przyszłości Europy, zmiana ta powinna w pełni uwzględniać zasadę pomocniczości i kluczową rolę podmiotów lokalnych, regionalnych i krajowych w dziedzinie zdrowia.

31. **(10.6, 12.15)** Podziela apel o otwarty dostęp do istniejących metod leczenia oraz o zapewnienie jednakowej jakości leków w całej UE i ich sprawiedliwych kosztów lokalnych. Podkreśla w związku z tym kluczową rolę współpracy transgranicznej w dziedzinie opieki zdrowotnej.

Silniejsza gospodarka, sprawiedliwość społeczna, zatrudnienie

32. **(11.3)** Wyraża zdecydowane poparcie dla apelu Konferencji w sprawie przyszłości Europy o dokonanie przeglądu unijnych ram zarządzania gospodarczego i europejskiego semestru w celu lepszego propagowania ich głównych celów w zakresie koordynacji gospodarczej i fiskalnej, a także sprawiedliwej transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz sprawiedliwości społecznej. KR zgadza się z postulatem Konferencji dotyczącym wzmocnienia roli władz lokalnych i regionalnych, które musi być realizowane za pomocą kodeksu postępowania, aby zapewnić ich zaangażowanie w europejski semestr, na wzór kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach funduszy strukturalnych. Taki kodeks europejskiego semestru poprawiłby zarówno skuteczność tego procesu, jak i jego legitymację demokratyczną. Ponadto KR wzywa do wyraźnego włączenia celów zrównoważonego rozwoju do zreformowanego europejskiego semestru z myślą o trwałej odbudowie ukierunkowanej na konkretny obszar.

33. **(13, 14)** Podziela zdecydowany apel Konferencji w sprawie przyszłości Europy o zapewnienie pełnego wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych i jego głównych celów na 2030 r. na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, przy jednoczesnym poszanowaniu podziału kompetencji, zasad pomocniczości i proporcjonalności oraz istniejących kompetencji na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, a także autonomii partnerów społecznych. KR popiera również propozycję Konferencji dotyczącą włączenia do traktatów protokołu w sprawie postępu społecznego, co wymagałoby przeglądu art. 3 TUE oraz artykułów 9, 151 i 152/157 TFUE.

34. **(15)** Wskazuje, że należy pilnie i skutecznie zająć się transformacją demograficzną. Podkreśla ponadto zagrożenia dla gospodarki i dla całej demokracji wynikające z rosnących nierówności społecznych, gospodarczych, terytorialnych i cyfrowych, które prowadzą m.in. do drenażu mózgów, i w związku z tym zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia atrakcyjności wyludnionych i starzejących się regionów poprzez inwestycje i wsparcie, w szczególności na rzecz młodzieży i rodzin. KR podkreśla również potrzebę zwrócenia uwagi na regiony, w których występuje brak równowagi demograficznej wynikający z dużej gęstości zaludnienia, zwłaszcza na obszarach peryferyjnych i wyspiarskich, które są bardzo narażone na dużą presję ludzką i borykają się z trudnościami w zarządzaniu infrastrukturą publiczną.

35. Podkreśla liczne odniesienia w sprawozdaniu Konferencji w sprawie przyszłości Europy do potrzeby większej spójności i akcentuje rolę spójności jako ogólnej wartości UE oraz zasadę „nie szkodzić spójności”, przedstawioną niedawno w 8. sprawozdaniu w sprawie spójności. Dostrzega potrzebę ścisłej współpracy między KR-em (i jego Sojuszem na rzecz Spójności) a instytucjami UE w celu realizacji tej zasady w przyszłym procesie kształtowania polityki UE i w okresie programowania polityki spójności na lata 2021–2027.

36. **(12)** Zdecydowanie popiera apel o wzmocnienie współpracy transgranicznej w celu zwiększenia spójności i odporności regionów przygranicznych, a także odniesienie do rozporządzenia w sprawie europejskiego mechanizmu transgranicznego, które może znacznie poprawić współpracę transgraniczną i źródła utrzymania obywateli mieszkających w regionach przygranicznych. Wyraża jednak ubolewanie z powodu braku propozycji dotyczących problemów, z jakimi borykają się regiony przygraniczne na co dzień, i odsyła do swojej rezolucji z 2021 r. pt. „Wizja dla Europy: przyszłość współpracy transgranicznej”, w której przedstawiono szereg propozycji mających na celu wsparcie regionów przygranicznych i ogólną poprawę współpracy transgranicznej.

37. Wyraża ubolewanie, że nie przedstawiono propozycji dla regionów, takich jak wyspy – w tym archipelagi i regiony najbardziej oddalone – lub regiony górskie, które borykają się z poważnymi i trwałymi niekorzystnymi warunkami naturalnymi. Regiony te wymagają szczególnie ukierunkowanego wsparcia ze strony UE i bardziej kompleksowej oceny skutków, aby móc rozwijać się na równych warunkach z pozostałymi obszarami Unii Europejskiej.

Transformacja cyfrowa

38. **(4.4, 12.14, 31)** Z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Konferencję spójności cyfrowej za uzupełnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz zaleca włączenie spójności cyfrowej do głównego nurtu polityki Unii Europejskiej i wzywa do odpowiedniego przeglądu art. 175 TFUE. Podkreśla ponadto utrzymujący się problem związany z dostępnością danych na temat transformacji cyfrowej na poziomie niższym niż krajowy i w związku z tym będzie nadal opracowywać i wdrażać, wraz z Komisją Europejską, system pomiaru dojrzałości cyfrowej na poziomie lokalnym i regionalnym.

Migracja

39. **(43.2)** Podkreśla kluczową rolę, jaką gminy i regiony odgrywają w skutecznej integracji migrantów i uchodźców, i wzywa do położenia większego nacisku na politykę integracyjną w dyskusjach na szczeblu UE dotyczących migracji. Stanowczo popiera propozycję Konferencji w sprawie przyszłości Europy dotyczącą zwiększenia unijnego wsparcia finansowego, logistycznego i operacyjnego, w tym dla władz lokalnych, rządów regionalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, na potrzeby zarządzania pierwszym przyjęciem migrantów i osób ubiegających się o azyl (z uwzględnieniem specjalnego wsparcia na przyjmowanie małoletnich migrantów bez opieki), co doprowadziłoby do skutecznej integracji uchodźców i migrantów o uregulowanym statusie w UE lub repatriacji migrantów o nieuregulowanym statusie. Zwraca uwagę, że art. 79 ust. 4 TFUE powinien zostać zmieniony w taki sposób, aby umożliwić zachęty i wsparcie nie tylko dla działań państw członkowskich, ale także – przy pełnym poszanowaniu zasady pomocniczości – dla ich władz lokalnych i regionalnych na rzecz integracji obywateli państw trzecich przebywających legalnie na ich terytorium, niezależnie od kraju pochodzenia.

40. **(44.2)** Zgadza się z propozycją Konferencji dotyczącą przeglądu systemu dublińskiego w celu zagwarantowania solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, koordynowanego na szczeblu europejskim i przyczyniającego się do złagodzenia presji migracyjnej na regiony UE znajdujące się na pierwszej linii.

Edukacja, kultura, młodzież i sport

41. Z zadowoleniem przyjmuje propozycje Konferencji w sprawie przyszłości Europy dotyczące znaczenia edukacji jako środka promowania aktywnego obywatelstwa europejskiego. W tym kontekście zobowiązuje się do opracowania swojego projektu pilotażowego dotyczącego promowania europejskich wartości poprzez edukację i kulturę, w tym do określenia najlepszych praktyk na poziomie lokalnym i regionalnym w całej UE. Docenia propozycje Konferencji w sprawie przyszłości Europy mające na celu koordynację poziomu wszystkich poszczególnych programów edukacyjnych w UE przy akceptacji treści krajowych, regionalnych i lokalnych.

42. **(47.7)** Z zadowoleniem przyjmuje apel o podjęcie szczególnych wysiłków w celu uniknięcia drenażu mózgów z niektórych regionów i krajów UE z powodu niewystarczających możliwości, zwłaszcza dla młodych ludzi. W tym celu popiera apel Konferencji w sprawie przyszłości Europy o podjęcie bardziej zdecydowanych działań na rzecz bezpieczeństwa zatrudnienia, wysokiej jakości pracy i staży oraz sprawiedliwego wynagrodzenia za nie, równego dostępu do ochrony socjalnej i przystępnych cenowo mieszkań dla młodych ludzi (a zwłaszcza osób ze słabszych grup społecznych). Środki te powinny mieć na celu zniwelowanie istniejących różnic terytorialnych w zakresie życiowych szans i dobrostanu młodzieży w UE.

43. Z zadowoleniem przyjmuje liczne odniesienia do badań naukowych i innowacji w sprawozdaniu Konferencji w sprawie przyszłości Europy i podkreśla potrzebę zlikwidowania przepaści innowacyjnej i połączenia strategii innowacji ukierunkowanych na konkretny obszar z misjami terytorialnymi, jak to miało niedawno miejsce w przypadku działania pilotażowego na rzecz innowacji regionalnych.

44. **(36.9)** Popiera wprowadzenie kontroli prawodawstwa przez młodzież, obejmującej mechanizm oceny skutków ukierunkowany na młodzież i stosowany do prawodawstwa i polityki UE w dziedzinach istotnych dla młodych ludzi. Mechanizm ten powinien mieć na celu lepsze uwzględnienie długoterminowych interesów i aktywnego udziału młodych ludzi w procesie decyzyjnym UE oraz mierzyć pozytywny wpływ europejskich wniosków ustawodawczych na życie młodych ludzi. W tym kontekście KR zwraca uwagę na swój wkład w to przedsięwzięcie za pośrednictwem organizowanej przez KR sieci młodych demokratycznie wybranych polityków (YEP) oraz poprzez opracowanie – wspólnie z Europejskim Forum Młodzieży – Europejskiej karty na rzecz młodzieży i demokracji.

45. **(48.2)** Z zadowoleniem przyjmuje oczekiwania obywateli dotyczące propagowania i ochrony europejskiej różnorodności. W związku z tym podziela zalecenia Konferencji dotyczące propagowania wielojęzyczności i języków regionalnych. Podkreśla, że języki regionalne i języki mniejszości, jako języki ojczyste wielu Europejczyków i cenne dziedzictwo kulturowe, potrzebują szczególnej uwagi i wsparcia.

UE w świecie

46. **(25.1, 38.1)** Z zadowoleniem przyjmuje wezwanie instytucji UE do pełnienia roli ambasadorów naszego modelu demokratycznego w innych krajach, podkreślając, że odpowiada to zasadniczo temu, co KR robi od wielu lat we współpracy z krajami kandydującymi, potencjalnymi kandydatami i krajami partnerskimi ze wschodniego i południowego sąsiedztwa UE.

47. Uważa, że odbudowa Ukrainy będzie jednym z najtrudniejszych procesów dla UE i jej partnerów międzynarodowych. W tym kontekście zwraca uwagę na swoją inicjatywę utworzenia sojuszu miast i regionów na rzecz odbudowy Ukrainy, skupiającego władze lokalne i regionalne w Europie i w Ukrainie, w celu nadania samorządowi kluczowej roli w strategicznym planowaniu odbudowy, dalszej realizacji procesu decentralizacji i wielopoziomowego sprawowania rządów w Ukrainie oraz lepszego sprawowania rządów na poziomie lokalnym i regionalnym, m.in. przez ułatwianie współpracy partnerskiej.

48. Zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, francuskiej, czeskiej i szwedzkiej prezydencji w Radzie UE oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 30 czerwca 2022 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów